

Г-жа Мая Манолова
14.12.2017

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА”

1309, гр. София, бул. „Ген. Николай Г. Столетов” № 21
www.gdin.bg тел.: 02 8139247, факс: 02 9311574

Рег. № 1439....., Екз. 1
гр. София ...09.02... 2017 г.

По Вх. № 374/09.01.2017 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОМБУДСМАН
Вх. № 0407-16/7.03.2017 ✓

ДО

Г-ЖА МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ:

МИНИСТЪРА НА
ПРАВОСЪДИЕТО

На Ваш № 0407 -16/29.12.2016 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МАНОЛОВА,

Във връзка с доклад под горния номер от извършена проверка в местата за лишаване от свобода /МЛС/ от Националния превантивен механизъм /НПМ/ и отправените препоръки, Ви уведомявам следното:

1. Със Заповед на началника на затвора Стара Загора с рег.№ Г-81/1.03.2016 година е разпоредено при излизане от групите лишените от свобода да бъдат облечени в прилично облекло. Целта на издадената заповед е спазването на добрите нрави и благоприличието в държавната институция, каквато е затвора. Издаването на заповедта не е прецедент, подобни заповеди действат и в съдебната система, в общинската администрация и в други държавни структури.

Въпросната заповед е насочена единствено и само към постигане целите на наказанието. Съгласно чл.36, ал.1 от НК, наказанието се налага с цел поправка и превъзпитание на осъдения, към спазване на законите и добрите нрави. Част от съдържанието на „добри нрави“ включва в себе си и приличния външен вид на обществени места, в случая общи мероприятия. В спалните

помещения и коридорите на групите лишени от свобода се обличат по тяхна преценка и собствен вкус.

2. Инструкцията за задълженията на постовите, охраняващи лишените от свобода във външно болнично заведение е изготвена въз основа на писмо с изходящ № 1800/ 13.02.2013г. на Главния Директор на ГД“ИН“, мотивирано от серия бягства и опити за такива от задържани лица и лишени от свобода настанени във външни болнични заведения и изцяло съобразена с изискванията на чл. 114, т.4 от ЗИНЗС .

За всеки отделен случай преди настаняването на лишените от свобода във външни болнични заведения се изготвя отделна заповед със задължителен атрибут оценка на риска, размер на наказанието, неизтърпяна част, досегашно поведение, опити за бягство и други. На основание чл.72, ал.3, т.1 от ЗИНЗС лишените от свобода от категорията „открит“ тип се настаняват за лечение без охрана и това обстоятелство се преценява и контролира при всеки отделен случай.

Относно направената препоръка за приоритетното изграждане на санитарни възли в спалните помещения на лишените от свобода в ЗОЗТ“Черна гора“ Ви уведомяваме, че са подsigурени необходимите средства за изграждането на санитарни възли във всички спални помещения на общежитието. Предстоящия ремонт е планиран да стартира през месец март 2017 година и фигурира в списъка за капиталови разходи.

3. По отношение на направената препоръка за използването на целия диапазон, тоест до 4 /четири/ часа на наградата удължено свиждане съгласно чл.98, ал.1, т.5 от ЗИНЗС, ръководството на затвора Стара Загора се стреми да разширява приложното поле на наградата.“Удължено свиждане за срок от 4 часа“. Видно от изнесената статистика: през 2010 година, същата е приложена по отношение на 60 лишени от свобода, през 2011 година-147, 2012 година 197 и към 2016 година за 279 лишени от свобода. В действителност практиката в затвора Стара Загора е наградата удължено свиждане да се планува до 2 часа, поради възможността същата да бъде използвана от повече лишени от свобода. В тази връзка ГДИН е направила съответните препоръки за използването на целия диапазон, тоест до 4 /четири/ часа на наградата удължено свиждане съгласно чл.98, ал.1, т.5 от ЗИНЗС.

Относно препоръката да се отмени изискването на вакуумна опаковка и да се допускат консервени кутии Ви уведомявам, че в затвора Стара Загора и прилежащите му общежития никога не е съществувала практика да се изискват единствено вакуумирани опаковки и да не се допускат метални консерви при приемане на хранителни пратки от близките на лишените от свобода. Стриктно се съблюдават изискванията на утвърдения с Заповед №ЛС-04-602/04.04.2014г

на Министъра на правосъдието „Списък на разрешените вещи, предмети и хранителни продукти, които могат да получават, ползват и държат при себе си или на определените за целта места лишени от свобода, изтърпяващи наказание в затворите, поправителните домове и затворническите общежития“, съгласно който се приемат трайни местни и млечни произведения. Кой от тях ще бъдат във вакуумирани опаковки, зависи само и единствено от волята на близките на лишения от свобода. В списъка за разрешените вещи е посочено, че не се приемат такива със стъклени опаковки, а за металните консерви освен, че се продават в затворническата лавка, се допускат и при предоставянето на багажа от близките на лишените от свобода.

В ЗОЗТ „Черна гора“, едно от спалните помещения е обособено като приемно отделение. Същото е просторно, добре осветено и отоплено. В него престояват до няколко дни новопостъпилите лишени от свобода от Затвора Стара Загора. Целта на престоя е запознаване с правното положение, психологическия им статус, степен на уязвимост, наличие на враждебни или позитивни отношения спрямо останалите лишени от свобода. Премахването на приемното отделение в затворническото общежитие ще създаде предпоставки за възникване на конфликти, психологическа несъвместимост, физическо, сексуално и психическо насилие, което по никакъв начин не кореспондира с изпълнението на наказанието лишаване от свобода.

Посочената в доклада на НППМ „стая за изтезания“, всъщност е обособено спално помещение на основание чл.60, ал.2 от ЗИНЗС. Или по конкретно помещение за настаняване на лишени от свобода с висока степен на обществена опасност, страдащи от алкохолизъм или наркомания, лица с психически разстройства или уязвими лица с оглед на тяхната безопасност. Визираното спално помещение по нищо не се различава от останалите. Единствената цел на обособеното помещение е избягването на междуличностни конфликти, саморазправи и опити за самонаранявания на лишените от свобода. Използва се в изключителни случаи и за максимално кратки срокове.

При извършената проверка не са констатирани случаи на превишаване на правата на служителите при регистрираните случаи на използване на физическа сила и помощни средства.

Извеждането от употреба на обособените наказателни килии в ЗОЗТ „Черна гора“ би било в разрез съществуваща нормативна база и подлагането на поправителното въздействие спрямо лишените от свобода. Обособените за наказателни килии помещения отговарят на изискванията на чл.96, ал.2 от ППЗИНЗС.

Относно направената препоръка стриктно да се съблюдава капацитета в ЗОЗТ „Черна гора“ за сметка на увеличаване на пренаселеността в корпуса на

затвора Стара Загора, Ви уведомявам, че към месец декември 2016 година пренаселеността в ЗОЗТ „Черна гора“ е налице пренаселеност. По отношение на овладяването и са предприети мерки в дългосрочен план и същите са свързани с въвеждането в експлоатация на ЗОЗТ „Дебелт“ при затвора в град Бургас, с капацитет на настаняване 350 лица. Мярката ще даде възможност за пренасочване на лишени от свобода от област Ямбол от затвора Стара Загора за затвора град Бургас, което ще доведе до възможност за овладяване на посочената пренаселеност. По отношение на пренаселеността в ЗОЗТ „Черна гора“ в допълнение е планиран предстоящ ремонт за 2017 година, в който е заложено изграждането на допълнителни спални помещения.

По отношение на констатираните от НПМ „пропуски“ в дисциплинарната практика, е показателен факта, че нито едно от наложените наказания не е обжалвано по съдебен ред или пред ГДИН. На основание изготвения доклад от НПМ, направените препоръки и изисканата информация, Ви уведомяваме:

1. За ЗОЗТ „Черна гора“ е предвиден спешен ремонт, по изграждането на санитарни възли във всички спални помещения и баните. Предвидения ремонт ще започне през месец март на 2017 година и в максимално кратки срокове да бъде приключен.

2. Във връзка с препоръката за повишаването на капацитета на ЗОЗТ „Черна гора“ в предстоящия ремонт по изграждането на санитарни възли е предвидено и обособяването на допълнителни спални помещения, които ще допринесат за увеличаването на капацитета на общежитието.

В ЗО „Хеброс“ към затвора град Пловдив посочените данни не отговарят на реалния капацитет на ЗО „Хеброс“, в тази връзка Ви изпращаме подробна таблица с капацитета на общежитието.

3. Относно преместването на ареста в град Стара Загора в затвора Стара Загора за настоящата година е планирано в списъка за капиталовите разходи.

4. Прилагаме цялостна разбивка относно наличен капацитет в затвора град Пловдив.

5. Относно възможностите за пълно или частичното транспортно осигуряване на медицинските лица Ви уведомявам, че съгласно чл.26, ал.1 от ЗИНЗС „При изпълнение на служебните си задължения служителите в Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ и териториалните и служби пътуват безплатно в обществения градски транспорт при условия и по ред, определени със заповед на министъра на правосъдието.“

Приложение:

1. Таблица с капацитета на затвора град Пловдив и прилежащите му общежития.

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР

главен комисар ГЕРГАНА ГЕОРГИЕВА

ий/СЦ

Обща площ	Жилищна площ				Наличие на санитарен възел ДА/НЕ	Забележка	капацитет при 4 кв. м.	Настанени лишени от свобода към настоящия момент /16.11.2016г./
	Териториална единица	Пост/ етаж/ барака	Сално помещение №	Квadrатура				
329,78 кв. м.	Корпус	ПОСТ № 2	70	28,9	ДА		7	12
			71	30,5	ДА		7	9
			72	25,3	ДА		6	9
			73	27,1	ДА		6	10
			74	26,6	ДА		6	12
			75	17,9	ДА		4	5
			76	26,63	ДА		6	6
			78	10,35	ДА		2	2
			79	25,1	ДА		6	6
			80	27,3	ДА		6	11
			81	31,1	ДА		7	10
			82	53	ДА		13	18
		12	329,78			76	110	
371 кв. м.	Корпус	ПОСТ № 3	21	26,7	ДА		6	5
			22	25	ДА		6	7
			23	29,2	ДА		7	6
			24	27,4	ДА		6	8
			25	31,5	ДА		7	9
			26	27,1	ДА		6	8
			27	38,4	ДА		9	13
			33	26,5	ДА		6	8
			35	27,9	ДА		7	7
			36	12,9	ДА		3	6
			37	46,5	ДА		11	13
			39	51,9	ДА		13	14
		12	371			87	104	
		50	28,7	ДА		7	7	
		52	28,6	ДА		7	8	
		54	28	ДА		7	7	
		56	28	ДА		7	7	